

پیش‌گفتار

دانشجوی عزیز، از صمیم قلب به شما خوش آمد گفته و ورود شما را به دوره تحصیلات تکمیلی دانشگاه ایلام صمیمانه تبریک و تهنیت عرض نموده و از درگاه ایزد متعال خواسته که در اندوختن صحیح دانش و با بهره‌گیری از حداکثر توان و استعداد خدادادی خود در امور تحصیلی موفق و مؤید باشید. امید است با مطالعه این راهنما و هماهنگی با آن برنامه‌های آموزشی و پژوهشی خود را دنبال کرده و توجه داشته باشید به عنوان یک اصل حقوقی، جهل به قانون موجب تعطیل اجرای قانون و تخطی از آن نمی‌شود. در صورت وجود هرگونه ابهام در مفاد این آیین‌نامه به مدیران گروه، اساتید مشاور، مسئولین آموزشی و یا کارشناسان ذیربط تحصیلات تکمیلی دانشگاه مراجعه نمایید.

با آرزوی توفیق الهی

تحصیلات تکمیلی دانشگاه ایلام

دی ماه ۱۳۸۵

آیین‌نامه و مقررات آموزشی

« آیین نامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته »

مصوبه نهایی جلسه ۲۹۱ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و
مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

فصل اول: کلیات

ماده ۱: تعریف - دوره کارشناسی ارشد، یکی از دوره‌های آموزش عالی بالاتر از دوره کارشناسی است، که پس از آن به اجراء در می‌آید و سرانجام به اعطاء مدرک کارشناسی ارشد در رشته مربوطه منتهی می‌گردد.

تبصره:

در این آیین نامه، به منظور اختصار، به همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، پژوهشگاهها و مراکز تحقیقاتی مجاز، که در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری (تحصیلات تکمیلی) فعالیت دارند، "مؤسسه" گفته می‌شود.

منظور از کمیته تحصیلات تکمیلی، کمیته یا شورایی است که در این زمینه، در سطح گروه یا دانشکده تشکیل می‌شود.

ماده ۲: هدف - هدف از ایجاد دوره کارشناسی ارشد، گسترش دانش و تربیت متخصصان و پژوهشگرانی است، که با فراگیری آموزشهای لازم و آشنایی با روشهای پژوهش علمی، مهارت لازم را برای آموزش، پژوهش و خدمات پیدا می‌کنند.

فصل دوم: شرایط ورود

ماده ۳: شرایط ورود به دوره به شرح زیر است:

۳-۱: داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی.

۳-۲: داشتن گواهینامه پایان دوره کارشناسی یا بالاتر مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در رشته‌های مورد قبول (به تشخیص شورای عالی برنامه‌ریزی).

۳-۳: برخورداری از توانایی جسمی لازم و متناسب با رشته تحصیلی.

۳-۴: موفقیت در آزمون ورودی دوره.

تبصره:

مدرک معادل کارشناسی برای ورود به این دوره‌ها فاقد اعتبار است.

فصل سوم: واحدهای درسی

ماده ۴: تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، با احتساب واحد پایان نامه، برحسب رشته، حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است.

تبصره ۱:

چنانچه به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی گروه، گذراندن تعدادی از واحدهای درسی دوره کارشناسی، به عنوان دروس کمبود یا جبرانی، برای دانشجوی، ضروری تشخیص داده شود، وی مکلف است، آن دروس را براساس برنامه مصوب، اضافه بر واحدهای درسی مقرر در دوره کارشناسی ارشد و مطابق این آیین نامه بگذراند. حداکثر تعداد **دروس جبرانی** در هر رشته ۱۴ واحد است.

تبصره ۲:

در انتخاب دروس، اولویت با دروس جبرانی است، تعیین تعداد و نوع دروس و زمان انتخاب آنها در چهارچوب برنامه مصوب شورای برنامه‌ریزی دانشگاه، برعهده کمیته تحصیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

تبصره ۳:

به ازای گذراندن هر ۱۲ واحد درسی از دروس جبرانی، یک نیمسال تحصیلی، به طول مدت تحصیل دانشجوی، افزوده می شود.

* تشخیص دروس کمبود یا جبرانی به عهده کمیته تحصیلات تکمیلی گروه می‌باشد و پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل اقدام است.

ماده ۵: مطابق برنامه مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی، تعداد واحد پایان نامه کارشناسی ارشد، برای همه رشته‌ها بین ۴ تا ۱۰ واحد درسی، است.

ماده ۶: دانشجوی دوره کارشناسی ارشد مجاز است در هر نیمسال تحصیلی بین ۸ تا ۱۴ واحد درسی را انتخاب کند و در موارد استثنایی، با صلاحدید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، این تعداد می‌تواند به ۱۵ واحد افزایش یابد.

تبصره ۱:

در آخرین نیمسال تحصیلی، نام نویسی دانشجو در کمتر از ۸ واحد درسی بلامانع است.

تبصره ۲:

* مصوبه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

دانشجویانی که برخی از دروس دوره کارشناسی ارشد را در دوره کارشناسی گذرانده‌اند نمی‌توانند آن درس یا دروس را مجدداً در دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. این دانشجویان باید با گرفتن دیگر دروس انتخابی جمع واحدهای درسی خود را به حد نصاب مندرج در برنامه مصوب برسانند.

فصل چهارم : حضور و غیاب

ماده ۷: حضور دانشجو در تمامی برنامه‌های درسی و دیگر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است. غیبت دانشجو در هر درس نباید از ۳/۱۶مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود.

تبصره:

در صورتی که غیبت دانشجو در یک درس، بیش از حد مجاز بوده و از نظر مؤسسه، موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموعه دروس انتخابی دانشجو حذف می‌شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۸ واحد در آن نیمسال الزامی نیست، ولی آن نیمسال از نظر طول تحصیل برای دانشجو یک نیمسال کامل محسوب می‌شود.

ماده ۸: غیبت غیرموجه در امتحان هر درس موجب گرفتن نمره صفر برای آن درس است.

تبصره:

در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان، از نظر مؤسسه، موجه تشخیص داده شود، درس مزبور حذف می‌شود.

فصل پنجم: طول دوره، مرخصی تحصیلی و انصراف از تحصیل

ماده ۹: طول دوره مدتی است که دانشجو باید دروس تعیین شده در این دوره را با پایان نامه براساس مقررات مربوطه به اتمام برساند.

طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ۲ سال است.

تبصره ۱:

کمیتة تحصیلات تکمیلی می‌تواند، در صورت لزوم و حسب مورد یک و حداکثر دو نیمسال تحصیلی به طول دوره دانشجو اضافه کند.

تبصره ۲:

چنانچه مؤسسه نتواند حداقل واحدهای درسی را در یک نیمسال تحصیلی ارائه دهد، به نسبت کسر واحدهای ارائه شده، به طول دوره ی دانشجو اضافه می‌شود. در هر صورت طول دوره ی تحصیل نباید از سه سال تجاوز کند.

ماده ۱۰: دانشجوی دوره کارشناسی ارشد می‌تواند حداکثر برای یک نیمسال تحصیلی، با کسب موافقت دانشگاه، از مرخصی تحصیلی استفاده کند و یا تقاضای حذف ترم داشته باشد.

تبصره ۱:

مدت مرخصی تحصیلی یا حذف ترم جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می‌شود.
• برای زمان بارداری و وضع حمل پس از ارائه گواهی قابل قبول یک نیمسال مرخصی تحصیلی یا حذف ترم صادر می‌شود این نیمسال جزء سقف سنوات تحصیلی دانشجو (۶ نیمسال) محسوب نمی‌گردد.
• نظارت بر اجرای صحیح رعایت طول دوره تحصیلی و اخطار لازم به دانشجویان ذیربط قبل از اتمام طول دوره تحصیلی به عهده بخش و دانشکده می‌باشد.

تبصره ۲:

درخواست مرخصی باید قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی به مؤسسه مربوطه تسلیم و موافقت آن مؤسسه کسب گردد. موافقت مؤسسه با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می‌گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود.

تبصره ۳:

در صورتی که دانشجو بدون کسب موافقت مؤسسه حتی برای یک نیمسال، ترک تحصیل نماید از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۱۱: دانشجو می‌تواند به هر دلیل، از تحصیل اعلام انصراف نماید. در این صورت باید درخواست خود را مبنی بر انصراف به مؤسسه تسلیم نماید. چنانچه دانشجو بعد از یک ماه درخواست خود را پس نگیرد، آن مؤسسه نسبت به صدور گواهی انصراف اقدام می‌نماید.

تبصره ۵:

دانشجوی انصرافی یا اخراجی موظف است به تعهداتی که سپرده است عمل نماید. به هر حال صدور هر گونه گواهینامه و تسلیم ریزنمرات و دریافت مجوز شرکت مجدد در آزمون ورودی منوط به تسویه حساب دانشجو، با مؤسسه ذیربط است.

فصل ششم: ارزشیابی

ماده ۱۲: حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از دروس دوره و دروس جبرانی در دوره کارشناسی ارشد، ۱۲ است.

تبصره ۱:

اگر نمره دانشجو در یک **درس انتخابی** کمتر از ۱۲ باشد، می‌تواند با موافقت استاد راهنما به جای آن درس، درس دیگری را انتخاب نماید.

تبصره ۲:

در مواردی که ارزشیابی دانشجو در یک درس موکول به فعالیت هایی باشد که با تشخیص استاد مربوط انجام آن در طول یک نیمسال تحصیلی ممکن نیست، نمره ی دانشجو در آن درس در پایان ترم توسط استاد درس بصورت

ناتمام گزارش می شود. در این صورت باید نمره ی دانشجو، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد، توسط استاد ذی ربط به نمره ی قطعی تبدیل و در کارنامه ی وی ثبت شود.

ماده ۱۳: میانگین نمرات دروس دانشجو، در دوره کارشناسی ارشد، در هر نیمسال تحصیلی، نباید از ۱۴ کمتر باشد. اگر میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال تحصیلی کمتر از ۱۴ باشد، آن دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

تبصره ۱:

طبق مفاد نامه شماره ۲۳/۱۶۴۰۷ مورخ ۸۲/۱۱/۱۹ مدیر کل دفتر نظارت و ارزیابی آموزش عالی، حاوی مصوبه یکصد و چهل و سومین جلسه مورخ ۸۱/۳/۳۱ کمیته نظارت بر اجرای آیین نامه آموزشی، نحوه احتساب مشروطی نیمسال هایی که دانشجو کمتر از حد نصاب مقرر در آیین نامه آموزشی واحد انتخاب می نماید به این ترتیب می باشد که، میانگین نمرات این نیمسال ها با نیمسال بعد جمع و در یک جا معدل گیری می شود، سپس در صورتی که میانگین تجمعی دانشجو کمتر از ۱۴ باشد بعنوان یک نیمسال مشروطی محسوب می شود. اینگونه موارد با تشخیص بخش و دانشکده و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل اقدام است.

• صدور اخطار آموزشی با رعایت ضوابط و اعلام به موقع به دانشجویان مشروط آموزشی قبل از محروم از تحصیل شدن به عهده دانشکده می باشد.

• جلوگیری از ادامه تحصیل دانشجویانی که دو نیمسال مشروط آموزشی شده اند به عهده دانشکده بوده و از طریق امور آموزشی دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۲:

نمره دروس پیشیناز یا جبرانی در کارنامه دانشجو، جداگانه ثبت می شود اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجو منظور نمی شود.

ماده ۱۴: میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره نباید از ۱۴ کمتر باشد. در غیر این صورت فارغ التحصیل دوره کارشناسی ارشد شناخته نمی شود.

تبصره ۵:

طبق مفاد نامه شماره ۲۲/۴۷۰۷ مورخ ۷۸/۱۰/۱۳ معاون آموزشی و مصوبه ی مورخ ۷۷/۱۲/۲ شورای عالی برنامه ریزی دانشجویی که پس از گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره، میانگین کل نمرات او از ۱۴ کمتر باشد، در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد، می تواند تا ۱۶ واحد از دروسی را که در آنها نمره کمتر از ۱۴ گرفته است، فقط در یک نیمسال تحصیلی تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، فارغ التحصیل شود. دانشجویی که به هر دلیل نتواند از این فرصت استفاده کند، از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می شود.

فصل هفتم: پایان نامه

ماده ۱۵: تهیه پایان نامه آخرین بخش دوره کارشناسی ارشد است که طی آن دانشجو موظف است، در یک زمینه مربوط به رشته تحصیلی خود، زیر نظر استاد راهنما، به تحقیق و تتبع بپردازد.

ماده ۱۶: استاد راهنما با پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی، از اعضای هیأت علمی مؤسسه یا خارج از مؤسسه با حداقل مرتبه استادیاری تعیین می‌گردد.

تبصره ۱:

چنانچه استاد راهنما، خارج از مؤسسه آموزش عالی انتخاب شود به جای شرط استادیاری داشتن مدرک دکتری الزامی است.

- طبق بخشنامه شماره ۳۲/۱/۲۴۳ مورخ ۸۲/۱۲/۲۶ وزارتی، راهنمای پایان نامه کارشناسی ارشد توسط مربیان برجسته، صرفاً در رشته هنر میسر می‌باشد و در سایر رشته‌ها مربیان نمی‌توانند بعنوان استاد راهنمای پایان نامه دانشجو انتخاب شوند.

تبصره ۲:

در رشته‌هایی که استادیار به تعداد کافی وجود ندارد، اساتید مشاور را می‌توان با تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی، از بین مربیان برجسته مؤسسه و دارای حداقل ۱۰ سال سابقه کار مفید آموزشی و پژوهشی انتخاب کرد.

ماده ۱۷: دانشجو موظف است قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد راهنما انتخاب کند. موضوع پایان نامه پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی قطعی می‌یابد.

تبصره ۱:

• لازم است فرم پیشنهادی پایان نامه (Proposal) حداکثر تا پایان نیمسال سوم تحصیلی ارائه شود و در گروه تخصصی آموزشی مربوطه و دانشکده مورد تصویب قرار گیرد، در غیر اینصورت در ترم چهارم دانشجو مجاز به ادامه تحصیل نخواهد بود.

• هرگونه تغییر در موضوع پایان نامه می‌بایستی پس از تأیید استاد راهنما، گروه و دانشکده جهت طرح درشورا به تحصیلات تکمیلی دانشگاه گزارش شود.

تبصره ۲:

از ترم چهارم، ثبت نام دانشجو منوط به تصویب طرح تحقیق است و تبعات ناشی از این موضوع به عهده دانشجو می‌باشد.

ماده ۱۸: استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما و پس از تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان مربوط انتخاب می‌شود.

• اساتید مشاور حداکثر دو نفر می‌باشد که یک نفر به پیشنهاد استاد راهنما انتخاب شده و در صورت نیاز به نفر دوم آن فرد از بین اعضای هیأت علمی، توسط گروه تخصصی آموزشی انتخاب می‌شود. در رشته‌هایی که استادیار به تعداد کافی وجود نداشته باشد اساتید مشاور را می‌توان با تأیید گروه تخصصی آموزشی، از بین مربیان آموزشی

و پژوهشی برجسته و یا دارندگان مدارک کارشناسی ارشد که حداقل ۱۰ سال سابقه کار مفید داشته باشند انتخاب نمود.

ماده ۱۹: ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاعیه توسط هیأت داوران متشکل از استاد راهنما، اساتید مشاور، دو نفر از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج دانشگاه و معرفی حداقل یک نماینده از طرف تحصیلات تکمیلی دانشگاه انجام می شود.

ماده ۲۰: پایان نامه توسط هیأت داوران در پنج درجه ارزشیابی شده و به هر درجه نمره ای تعلق می گیرد، و این نمره در میانگین کل نمرات دانشجو محاسبه می شود.

نمره از ۱۸ تا ۲۰: عالی،

نمره از ۱۶ تا ۱۷/۹۹: بسیار خوب،

نمره از ۱۴ تا ۱۵/۹۹: خوب،

نمره از ۱۲ تا ۱۳/۹۹: قابل قبول،

نمره از ۱۲ کمتر: غیر قابل قبول.

ماده ۲۱: دانشجو پس از انتخاب پایان نامه، تا زمانی که آن را به پایان نرسانده است موظف است براساس تقویم دانشگاهی در نیمسالهای بعد نیز برای آن ثبت نام نماید. در این حال نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می شود و در میانگین نمرات او منظور خواهد شد.

ماده ۲۲: در صورتی که پایان نامه، از نظر هیأت داوران، غیر قابل قبول تشخیص داده شود، دانشجو می تواند در مدتی که از حداکثر مدت مجاز تحصیل وی تجاوز نکند، پایان نامه خود را کامل و بار دیگر در زمانی که هیأت داوران تعیین می کنند از آن دفاع نماید. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از پایان نامه خود دفاع کند از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می شود.

تبصره:

طبق مفاد نامه شماره ۲۲/۴۷۰۷ مورخ ۷۸/۱۰/۱۳ معاون آموزشی و مصوبه ی مورخ ۷۷/۱۲/۲ شورای عالی برنامه ریزی اعطای گواهی گذراندن واحدهای درسی دوره به دانشجویی که به هر دلیل از ادامه تحصیل باز می ماند حسب درخواست دانشجو بلامانع است.

فصل هشتم: سایر مقررات

ماده ۲۳: انتقال و تغییر رشته در دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته ممنوع است.

ماده ۲۴: در صورتی که ارائه برخی از دروس، در یک رشته و در یک زمان معین، در مؤسسه مبدأ، ممکن نباشد، دانشجو می تواند، آن دروس را با موافقت استاد راهنما و تأیید کمیته تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در یکی از مؤسسات آموزش عالی دیگر که مجری دوره است به صورت میهمان بگذراند. در این حال کسب موافقت مؤسسه مقصد هم ضروری است و تعداد واحدهای درسی دانشجوی میهمان در یک مؤسسه نباید از نصف واحدهای درسی دوره تجاوز نماید.

ماده ۲۵: آیین نامه آموزش دوره کارشناسی ارشد در ۸ فصل و ۲۵ ماده و ۲۷ تبصره در دویست و نود و یکمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ به تصویب رسید. این آیین نامه از ابتدای سال تحصیلی ۷۴-۱۳۷۳ در همه دانشگاهها و پژوهشگاهها و مؤسسات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری سراسر کشور لازم الاجرا است. و از تاریخ ابلاغ آن، آیین نامه قبلی و تمام مقررات و بخشنامه‌ها و دستورالعملهای مغایر با آن برای دانشجویان مشمول این آیین نامه لغو می‌گردد.